

Zaštita
rajčice
2024

syngenta[®]

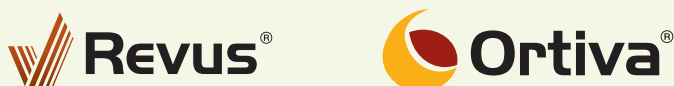
Plamenjača rajčice (*Phytophthora infestans*)

Opis i značaj

- Plamenjača rajčice napada sve nadzemne organe (list, stabljiku i plodove).
- Prvi simptomi su svijetlo smeđe pjege koje ubrzo potamne i osuše se.
- Na zaraženim plodovima vide se maslinasto-smeđe hrapave tvrde zone.
- Za razvoj bolesti potrebna je visoka vlaga, učestale kiše, vjetar i optimalna temperatura (18-22 C).

Suzbijanje

- Za zaštitu od plamenjače rajčice do berbe preporuka je zaštita preparatima **NORDOX® 75 WG, RIDOMIL GOLD® R** ili novi **ORONDIS® ULTRA**.
- Tijekom berbe, ako postoje uvjeti za razvoj plamenjače primjenjuju se preparati kraće karence **REVUS®**, **ORTIVA TOP®** i **ORTIVA®**.

Pepelnice (*Oidium lycopersicum* i *Leveillula taurica*)

Opis i značaj

- *Oidium lycopersicum* se češće javlja na rajčici, a *Leveillula taurica* na paprici i patlidžanu.
- Kod obje vrste prvi simptomi zaraze javljaju se u obliku žućkastih pjega sa bijelom prevlakom.
- Ako je lišće napadnuto pepelnicom ono žuti i uvija se, nakon čega se suši i ostaje visiti na biljci.
- Jak napad negativno utiče na razvoj plodova, pojavu sunčanih ožegotina i značajno smanjuje prinos.
- Razvoju bolesti pogoduju temperature 25-26 °C i visoka vlažnost zraka (52-72 %).

Suzbijanje

- Ako je proizvodnja rajčice u plasteniku potrebno je redovito provjetranje.
- Za suzbijanje se koriste isključivo preventivni tretmani s fungicidima **THIOVIT JET®**, **ORTIVA TOP®**, **ORTIVA®** ili biološki **TAEGRO®**.

Siva plijesan rajčice (*Botrytis cinerea*)

Opis i značaj

- Napada gotovo sve vrste plodovitog povrća, a posebno rajčicu u plastenicima.
- Ova gljivica u biljku ulazi direktno ili preko otvorenih rana (raznih oštećenja).
- Razvoju pogoduje visoka vlažnost zraka bez obzira na temperaturu.
- Poznaje se po paučinstoj sivoj prevlaci koja se formira na mjestu infekcije.
- Zaraženi plodovi omekšaju i trunu, te dalje šire zarazu na zdrave plodove i listove koje dodiruju.

Suzbijanje

- U plastenicima treba održavati dobro provjetravanje i obavljati redovnu preventivnu zaštitu nakon pljevidbe i zakidanja listova da se bolest ne naseli na otvorene rane.
- Najbolje rješenje za zaštitu su fungicidi **SWITCH® 62,5 WG** ili **GEOXE®** koji se mogu koristiti 2 puta tijekom vegetacije.

 Switch® 62,5 WG

 GeoXe®

Koncentrična (crna) pjegavost (*Alternaria spp.*)

Opis i značaj

- *Alternaria* vrste napadaju plodovito povrće, a posebno krumpir, rajčicu i patlidžan.
- Na zaraženim listovima pojavljuju se crne okruglaste pjege promjera nekoliko milimetara do 2 cm.
- Unutar većih pjega vide se koncentrični krugovi.
- Ove bolesti za svoj razvoj traže visoku temperaturu 24-29 °C i visoku relativnu vlagu zraka (> 90%).

Suzbijanje

- Syngentin program zaštite bazira se na fungicidima koji se koriste za suzbijanje plamenjače i pepelnice kao što je **ORTIVA TOP®** ili **ORTIVA®**.
- **ORTIVA TOP®** sadrži dvije djelatne tvari i koristi se kad su idealni uvjeti za razvoj bolesti ili je bolest već prisutna.

 Ortiva® Top

 Ortiva®

Žuta kukuruzna sovica (*Helicoverpa armigera*) i Južnoamerički moljac rajčice (*Tuta absoluta*)

Opis i značaj

- Ove dvije vrste gusjenica mogu biti veoma značajni štetnici rajčice.
- Štete prave na lišću i plodovima.
- Gusjenice kukuruzne sovice su dosta velike i mogu narasti do 4 cm dok je *Tuta absoluta* manja 7-9 mm.
- Mlađe gusjenice kukuruzne sovice su svijetlo zelene boje, starenjem mijenjaju boju u tamno zelenu s izraženom tamnom bočnom linijom na tijelu.
- Gusjenice *Tute absolute* mijenja boju od zelenkastožute, tamno zelene do ružičaste boje.
- Žuta kukuruzna sovica ima 2-3 generacije na otvorenom, a u plastenicima 5-6 generacija.
- *Tuta absoluta* u plastenicima može imati 8 -12, a na otvorenom 4-5 generacija.

Suzbijanje

- Za uspješnu zaštitu od ovih gusjenica treba imati dobar monitoring i za to se koriste feromonske lovke.
- Insekticide treba primijeniti u momentu početka piljenja prvih larvi.
- Najbolji izbor za zaštitu je blok prskanje i izmjena insekticida kao što su **AMPLIGO**[®], **AFFIRM**[®], **KARATE ZEON**[®] ili **VOLIAM**[®].

Koprivina grinja – pauk (*Tetranychus urticae*)

Opis i značaj

- Koprivina grinja je opasan štetnik na rajčici, ali i ostalom povrću.
- Veličine je 1 mm (ne vidi se dobro bez lupe - povećala).
- Prve štete na listu primijete se u obliku točkica bjelkasto-srebrnkaste boje koje se postepeno spajaju, a list postaje mramoran i na kraju se osuši.
- Razvoju grinja pogoduje visoka temperatura >25°C i niska vlaga zraka. Ima veliki broj generacija.

Suzbijanje

- Iznimno je važno odrediti prag štetnosti i pravovremeno krenuti u zaštitu (2 odrasle jedinke na listu).
- Za suzbijanje najbolji izbor je akaricid **VERTIMEC**[®] 018 EC uz dodatak okvašivača **ETALFIX PRO**[®].

Lisne uši (Aphidae)

Opis i značaj

- Lisne uši su sitni kukci veličine nekoliko milimetara i obično žive u grupama (kolonijama).
- Štete prčinjavaju sisanjem biljnih sokova čime direktno iscrpljuju biljke, a na biljci se pojavljuje uvijanje (kovrčanje) listova.
- Izlučuju mednu rosu na koju se naseljavaju gljive čađavice, čime čine indirektnu štetu.
- Lisne uši imaju velik broj generacija te su prisutne od početka do kraja vegetacije.

Suzbijanje

- Potrebno je redovno pregledavati najmlađe listove i obaviti zaštitu kad je štetnik u početku razvoja.
- Od insekticida može se primijeniti **AMPLIGO**® ili **KARATE ZEON**® uz obavezan dodatak okvašivača.

Žičnjaci i sovce pozemljuše (Elateride i Noctuidae)

Opis i značaj

- Oštećenja na korijenu ili korijenovu vratu rajčice čine ličinke ovih štetnika koje pregrizu korijenov vrat ili žile pa biljke žute, venu i suše se.
- Biologija žičnjaka je različita, a razvoj jedne generacije traje 2-4 godine.
- Sovce imaju više generacija tijekom jedne godine.

Suzbijanje

- Za suzbijanje preporučujemo koristiti granulirane insekticide deponiranjem u zemljište prije presađivanja.
- **FORCE**® **Evo** u svom sastavu ima aktivnu tvar teflutrin i gnojiva MAP, Mn i Zn.

Upotrebljavajte sredstva za zaštitu bilja sigurno. Prije uporabe uvijek pročitajte etiketu i informacije o sredstvu. Informacije sadržane u ovoj publikaciji su informativnog karaktera i ne nadomještavaju etiketu i uputu za primjenu.

Obvezujuće su informacije na etiketama proizvoda tvrtke Syngenta koji se nalaze na tržištu Republike Hrvatske i važe samo na području Republike Hrvatske.

Naše preporuke za primjenu sredstava za zaštitu bilja temelje se na opsežnim istraživanjima, na dobroj poljoprivrednoj praksi, poznavanju i razumijevanju bolesti, štetnika i korova. Uslijed različitih uvjeta proizvodnje, utjecaja vremenskih nepogoda u pojedinim godinama, kao i različitih razina tehnologije proizvodnje kod proizvođača, može doći do odstupanja od navedenih podataka. U takvim slučajevima Syngenta ne preuzima odgovornost za nastale razlike, kao ni za moguće greške koje su nastale u postupku pripreme i tiska brošure. Uporaba i skladištenje proizvoda su izvan naše odgovornosti.

Nazivi proizvoda označeni sa ® ili ™, ALLIANCE FRAME, SYNGENTA logo i PURPOSE ICON su zaštitni znaci tvrtke Syngenta Group Company.

Program prskanja rajčice u intenzivnom uzgoju

VRIJEME PRIMJENE	CILJANI ŠTETNIK-BOLEST	IZBOR PRIPRAVAKA	DOZA ZA 1000 m ² (1 ha)
Prije presađivanja zaoravanje u tlo	Sovice i žičnjaci	FORCE [®] Evo	16-20 kg/ha
	Plamenjača Lisne uši	NORDOX [®] 75 WG + KARATE ZEON [®]	100 g (1,0 kg/ha) + 15 ml (0,15 l/ha)
	Plamenjača Pepehnica	RIDOMIL GOLD [®] R + THIOVIT JET [®]	500 g (5 kg/ha) + 250 g (2,5 kg/ha)
	<i>Tuta absoluta</i> i Žuta kukuruzna sovica	VOLIAM [®]	20 ml (0,2 l/ha)
	Plamenjača Pepehnica <i>Tuta absoluta</i>	ORONDIS [®] ULTRA + THIOVIT JET [®] ili TAEGRO [®] + AFFIRM [®]	40 ml (0,4/ha) + 250 g (2,5 kg/ha) ili 37 g (0,37 kg/ha) + 150 g (1,5 kg/ha)
	Grinje (pauci), trips, lisni mineri (po potrebi)	VERTIMEC [®] 018 EC	80 ml (0,8 l/ha)
	Plamenjača, Lisne uši i gusjenice moljaca i lisnih sovica	REVUS [®] ili ORONDIS [®] ULTRA + AMPLIGO [®] ili AFFIRM [®]	60 ml (0,6 l/ha) ili 40 ml (0,4 l/ha) + 30 ml (0,3 l/ha) ili 150 g (1,5 kg/ha)
	Trulež plodova	SWITCH [®] 62,5 WG ili GEOXE [®]	60-80 g (0,6-0,8 kg/ha) ili 50 g (0,5 kg/ha)
	Plamenjača, alternarija pepehnica <i>Tuta absoluta</i> ili kukuruzna sovica	ORTIVA TOP [®] ili ORTIVA [®] + AFFIRM [®] ili VOLIAM [®]	80-100 ml (0,8-1 l/ha) ili 80 ml (0,8 l/ha) + 150 g (1,5 kg/ha) ili 20 ml (0,2 l/ha)
	Siva plijesan (<i>Botrytis cinerea</i>)	GEOXE [®]	50 g (0,5 kg/ha)

Upotrebljavajte sredstva za zaštitu bilja sigurno. Prije uporabe uvijek pročitajte etiketu i informacije o sredstvu. Informacije sadržane u ovoj publikaciji su informativnog karaktera i ne nadomještavaju etiketu i uputu za primjenu.

syngenta[®]

Syngenta Agro d.o.o.
Radnička cesta 180
10000 Zagreb
E-mail adresa za savjete:
savjeti.hrza@syngenta.com
www.syngenta.hr

© 2024., Syngenta
Izdanje: siječanj, 2024.
™ zaštitni znak tvrtke Syngenta Group Company.
® registrirani zaštitni znak tvrtke Syngenta Group Company.

CROCPA

Syngenta Agro d.o.o.
je članica udruge CROCPA:
www.crocpa.hr